

Significance of definitions of relapse after discontinuation of oral antivirals in HBeAg-negative chronic hepatitis B

George V. Papatheodoridis, Spilios Manolakopoulos, Tung-Hung Su, Spyros Siakavellas, Chun-Jen Liu, Anastasia Kourikou, Hung-Chih Yang, Jia-Horng Kao

Περίληψη άρθρου:

Υποτροπές παρατηρούνται στους περισσότερους HBeAg αρνητικούς HBV ασθενείς που διακόπτουν τη θεραπεία με νουκλεοσιδικά ανάλογα (NAs). Ωστόσο, τα ποσοστά υποτροπής ποικίλλουν ευρέως μεταξύ των μελετών, ενώ παραμένει ασαφές το κατά πόσο όλοι οι ασθενείς με υποτροπή χρειάζονται επαναθεραπεία. Ο σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η εκτίμηση της επίδρασης των διαφορετικών ορισμών της υποτροπής μετά τη θεραπεία και ως εκ τούτου, της πιθανότητας επαναθεραπείας ασθενών που διέκοψαν αποτελεσματική, μακροχρόνια NA θεραπεία. Περιελήφθησαν συνολικά 130 HBeAg αρνητικοί HBV ασθενείς μη κίρρωτικοί προ NA θεραπείας. Όλοι οι ασθενείς είχαν ιολογική ύφεση για ≥ 24 μήνες και στενή παρακολούθηση για ≥ 12 μήνες μετά τη διακοπή της NA θεραπείας ή μέχρι την επαναθεραπεία τους, η οποία ξεκίνησε βάσει αυστηρών προκαθορισμένων κριτηρίων. Εκτιμήθηκαν τα ποσοστά υποτροπής βάσει αρκετών προκαθορισμένων ορισμών ιολογικών και ενδεχομένως βιοχημικών κριτηρίων. Η διάμεση διάρκεια θεραπείας ήταν 60 μήνες και η διάμεση διάρκεια υπό θεραπεία ιολογικής ύφεσης ήταν 43 μήνες. Κατά τη διάρκεια μιας διάμεσης παρακολούθησης 15 μηνών κανένας ασθενής δεν εμφάνισε ρήξη της ηπατικής αντιρρόπησης ή κατέληξε. Τα αθροιστικά ποσοστά υποτροπής ήταν 2%-49%, 4%-73%, 11%-82%, και 16%-90% στους 3, 6, 12, και 24 μήνες, αντιστοίχως, ενώ τα αθροιστικά ποσοστά επαναθεραπείας ήταν 15%, 22%, και 40% στους 6, 12, και 24 μήνες, αντίστοιχα, μετά τη διακοπή της NA θεραπείας. Κανένα χαρακτηριστικό των ασθενών δε συσχετίστηκε ανεξάρτητα με την πιθανότητα υποτροπής, βάσει τουλάχιστον δύο ορισμών, ή επαναθεραπείας. *Συμπέρασμα:* Στους HBeAg-αρνητικούς HBV ασθενείς που διακόπτουν τη NA θεραπεία, ο ορισμός της υποτροπής έχει σημαντική επίδραση στα ποσοστά υποτροπής μετά τη διακοπή των NA και δυνητικά στην

πιθανότητα επαναθεραπείας. Ανεξάρτητα από τον ορισμό, οι υποτροπές μετά τη διακοπή των ΝΑ δεν μπορούν να προβλεφθούν από τα χαρακτηριστικά των ασθενών. Ένα σημαντικό ποσοστό τέτοιων μπορεί να μη χρειάζονται επαναθεραπεία , αν υιοθετηθούν αυστηρά κριτήρια (HEPATOLOGY 2017).

Αστέριος Ι. Σαΐτης
Παθολόγος
Υποψήφιος Διδάκτωρ
Παθολογική Κλινική &
Ομώνυμο Ερευνητικό Εργαστήριο
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας